

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. J. Serbovej v trestnej veci proti obžalovanému **M. P.**, pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 6. mája 2010 v Bratislave odvolanie obžalovaného M. P. proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku z 28. novembra 2007, sp. zn. PK-2 T 14/2007, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného M. P. sa **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku z 28. novembra 2007, sp. zn. PK-2 T 14/2007, bol obžalovaný M. P. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

v období od septembra roku 2005 do marca roku 2006, najmenej v piatich prípadoch v M. na presne nezistených miestach a dňa 28. júna 2006 o 07.50 hod. v M. na ulici S., vo vestibule budovy katastrálneho úradu ako príslušník polície, operatívny pracovník odboru ekonomickej kriminality Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Michalovciach prijal v roku 2005 v troch prípadoch od M. Č., člena

kriminálnej skupiny tzv. „A.“, ktorého tým poveril šéf skupiny B. A. a v roku 2006 v troch prípadoch od L. S., ktorého tým poveril M. Č., spravidla do prvého dňa toho ktorého mesiaca finančné hotovosti ako tzv. výplatu za to, že týmto osobám poskytoval informácie z jemu dostupného informačného systému a rôzne informácie o pripravovaných policajných akciách zameraných proti tejto kriminálnej skupine, pričom bol dňa 28. júna 2006 po prebratí sumy 10 000 Sk od L. S. zadržaný príslušníkmi polície.

Za to mu bol podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 3 a § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol mu uložený aj trest zákazu činnosti výkonu funkcie verejného činiteľa na dobu 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný M. P., ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Uvádzal v ňom, že už v prípravnom konaní boli porušené jeho práva na spravodlivý proces a súd mal obžalobu odmietnuť a vec vrátiť prokurátorovi podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por., lebo boli v rámci neho vykonávané dôkazy len v jeho neprospech a pokiaľ na hlavnom pojednávaní boli vykonané dôkazy aj v jeho prospech, tak nie v potrebnom rozsahu a navyše ich súd tak nevyhodnotil. V dôsledku toho, podľa neho, závery súdu nie sú založené na jednoznačných dôkazoch vykonaných na hlavnom pojednávaní, ale sú založené na domnienkach.

Podľa obžalovaného nebolo preukázané, že by sa stal skutok, pre ktorý je trestne stíhaný a že by ho on spáchal. Tvrdil, že nebolo preukázané kedy, komu a akú konkrétnu informáciu odovzdal tzv. „podsvetiu“ a ktoré konkrétne akcie polície boli jeho konaním zmarené. Naopak, podľa neho, výpovedami jeho nadriadených bolo preukázané, že on nemal prístup k takým informáciám, a že aj nedôveryhodní svedkovia obžaloby potvrdili, že informácie, ktoré im mal poskytnúť, boli bezcenné a mohli ich získať od kohokoľvek

v miestnych pohostinstvách a nemuseli za ne platiť. Na základe toho robil záver o objektívnej nemožnosti spáchania žalovaného skutku.

Obžalovaný namietal, že v odôvodnení napadnutého rozsudku bola použitá formulácia, že poskytol informácie „z jemu dostupných informácií“, čo nebolo súčasťou žalovaného skutku a je to nad rámec obžaloby, keď nebolo dokázané, že by mal prístup k utajovaným informáciám Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach.

Čo sa týka otázky preberania odmien uvádzaných v skutkovej vete napadnutého rozsudku obžalovaný argumentoval tým, že niet dôkazu o tom, že by preberal finančné hotovosti a pokiaľ mal existovať jediný dôkaz a to listinný, ktorý podľa svedka S. mal svedčiť o odovzdaní sumy 3 000 Sk, zničil tento svedok a svedkyňa P., ktorá ho mala vyhotoviť a odovzdať mu sumu 3 000 Sk, poprela túto okolnosť.

Pokiaľ išlo o odovzдание sumy 10 000 Sk svedkom S., už ako agentom v mesiaci júni 2006, tento dôkaz považuje obžalovaný za nezákonne vykonaný a okrem toho išlo v skutočnosti o zaplatenie dlhu, ktorý voči nemu mal svedok S.. Celá táto akcia za použitia agenta bola vyprovokovaná políciou, lebo on dostal úlohu rozkazom nadriadeného ísť v sprievode ďalšieho príslušníka policajného zboru na Katastrálny úrad v Michalovciach a dostal aj príkaz zotrvať v priestoroch tohto úradu. Polícia, podľa neho, potrebovala len vyrobiť dôkaz o prichytení páchatel'a na mieste činu. Agent si len plnil nacvičenú úlohu, za každú cenu ho usvedčiť z prijímania úplatku.

Obžalovaný v tej súvislosti argumentoval tým, že bez tejto akcie polície by k stretnutiu medzi ním a svedkom S. nedošlo, a keď k nemu došlo, on nekonal v úmysle prijímania úplatku, ale dlhu, ktorý voči nemu mal svedok S. za predaj pneumatík s diskami, pričom možnosť dlhu a jeho splácania potvrdili svedkovia S., P. a F..

K samotnému záznamu zo stretnutia agenta S. s ním obžalovaný uviedol, že obsahuje monológ S. a neobsahuje jeho reakcie. Tvrdil, že bezprostredne po prevzatí peňazí chcel informovať svojho nadriadeného, čo aj preukázal prepisom hovoru, hoci svedok F. (nadriadený obžalovaného) túto skutočnosť poprel a pri opakovanej výpovedi uviedol, že sa na to nepamätá.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný namietal zákonnosť použitia agenta argumentáciou, že bol ustanovený v rozpore so zákonom, ak osobitný predpis, ktorý má na základe § 30 ods. 1 Tr. por. upravovať ustanovenie agenta, nie je zverejnený v Zbierke

zákonov a existuje len interný predpis, o ktorom je len oznámenie vo Vestníku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, bez zverejnenia jeho obsahu, potom taký predpis nie je súčasťou právneho poriadku štátu a nešlo o zákonné ustanovenie agenta a takto získaný dôkaz nemožno hodnotiť podľa § 2 ods. 12 Tr. por. ako zákonne získaný.

Ďalej obžalovaný uvádzal, že ako v prípravnom konaní, tak i v konaní pred súdom boli vykonané dôkazy, ktoré svedčia o tom, že sú závažné pochybnosti o duševnom zdraví svedka S. a napriek návrhu obhajoby duševný stav tohto svedka nebol vyšetrený.

Za pochybný považuje obžalovaný aj dôkaz výsluchom svedka Č., ktorý mal vypovedať o jeho prepojení s „podsvetím“, ale ten, od ktorého sa to malo odvíjať, v danej veci svedok A. to na hlavnom pojednávaní vyvrátil, keď vypovedal, že obžalovaného P. nepozná, nestretol sa s ním a ani žiadne odmeny pre neho prostredníctvom svedka Č. nedal. Svedok Č. mal motív vypovedať proti nemu, lebo jeho zásluhou sa podarilo zaistiť väčšie množstvo zbraní určených pre skupinu A., ktorej súčasťou bol aj svedok Č. a tento svedok (v inej veci ako obvinený) výpoveďou proti nemu sa snažil dosiahnuť prepustenie z väzby, čo sa mu aj podarilo.

Obžalovaný namietal, že svedkovia S. a Č. neboli riadne poučení o práve odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Tr. por. a je otázne, či by takto vypovedali proti nemu, ak by prokurátor prítomný na hlavnom pojednávaní dal pokyn na začatie trestného stíhania voči ním za podplácanie z ich strany.

Súd, podľa obžalovaného, nebol nestranný a porušil zásadu rovnosti strán a kontradiktórnosti, keď prokurátor mohol bez obmedzenia odôvodňovať obžalobu a komentovať vykonané a navrhované dôkazy, zatiaľ čo obhajoba taký priestor nemala a ním navrhované dôkazy na doplnenie dokazovania boli zamietnuté.

V doplnkoch písomných dôvodov odvolania, prostredníctvom obhajcu, obžalovaný poukazoval na nevierohodnosť výpovedí svedkov S. aj M. Č. tým, že neuveril im ani Vojenský obvodový súd v Prešove, hoci na základe ich výpovedí bola podaná na neho obžaloba pre iný skutok, kvalifikovaný ako trestný čin ohovárania v jednočinnom súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, pre ktorý bol oslobodený spod obžaloby a pripojil aj kópiu rozsudku tohto súdu, sp. z. 3 T 4/2007,

zo 4. júna 2008.

S poukazom na to, že svedok S. v inej (vyššie uvedenej) veci ho krivo obvinil, že poznatky o ňom zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nasvedčujú o jeho duševnej chorobe, o ľahkej ovplyvniteľnosti a o sklone k páchaniu trestnej činnosti, obžalovaný argumentoval, že taká osoba vôbec nespĺňa kritéria, ktoré by mali byť kladené na osobu, ktorá by mohla byť ustanovená za agenta. Takýto svedok ako agent nie je zárukou zákonnosti, nestrannosti a objektívnosti, keď z toho profituje, z pohľadu svojej predchádzajúcej trestnej činnosti, ak sa mu sľubuje miernejšie zaobchádzanie, či už nevzatie alebo prepustenie z väzby, odsúdenie k miernejšiemu trestu a pod., keď s cieľom vylepšiť si svoje postavenie vo vlastnej trestnej veci vypovedá podľa prania osoby vedúcej výsluch.

Na základe toho obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por., z dôvodov § 285 písm. a/, písm. c/ Tr. por. ho oslobodil spod obžaloby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného M. P. nie je dôvodné.

Vo veci bolo vykonané potrebné dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie súdu tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Vykonané dôkazy súd vyhodnotil zákonom zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a výsledky svojho hodnotenia vyjadril v podrobnom písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku. Ním vykonané hodnotenie dôkazov neodporuje zásadám logického myslenia. Špeciálny súd dospel k správne skutkovému záveru uvedenému v napadnutom rozsudku a skutok v súlade so zákonom kvalifikoval ako vyššie uvedené zločiny a aj výrok o uložených trestoch odňatia slobody a zákazu činnosti i výrok o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody zodpovedajú príslušným ustanoveniam Trestného zákona, ktoré prvostupňový súd použil a vo výroku napadnutého rozsudku citoval i ustanoveniam § 34 Tr. zák. o zásadách ukladania trestov.

Nezodpovedá skutočnosti tvrdenie obžalovaného v odvolaní, že by prvostupňový súd

porušil zásadu rovnosti strán a vykonával dôkazy len v jeho neprospech. Sčasti vyhovel návrhu obvineného pri predbežnom prejednaní obžaloby a okrem rozsahu dokazovania navrhnutého prokurátorom vykonával aj tie dôkazy, ktoré navrhol obvinený, a ktoré považoval za relevantné a pokiaľ niektorým jeho návrhom nevyhovel, vyrovnal sa s tým prečo ich nepovažuje za potrebné vykonať, najmä pokiaľ malo ísť o výsluch svedkyne Š. a konfrontáciu medzi obžalovaným a svedkom A., ktorú považoval za neúčelnú, vzhľadom na výpoveď tohto svedka a obžalovaného. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní je zrejmé, že toto bolo opakovane odročované a súd dal priestor obom stranám, ako prokurátorovi, tak aj obžalovanému na predloženie návrhov na doplnenie dokazovania. Pri prvom odročení hlavného pojednávania 25. júla 2007 obžalovaný túto možnosť ani nevyužil. Neskôr boli vykonané i dôkazy na jeho návrh, ktorými sa mala dokazovať existencia dlhu svedka S. voči obžalovanému za pneumatiky. Súd tieto dôkazy hodnotil, ale pokiaľ toto hodnotenie dôkazov vyznelo v neprospech obžalovaného, neznamená to, že by tým malo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces, ak výsledkom tohto procesu je rozhodnutie, ktoré nekonvenuje predstavám obžalovaného.

S tými námietkami, ktoré uvádzal obžalovaný v odvolaní sa zaoberal už prvostupňový súd, najmä otázkou zákonnosti použitia agenta, dôveryhodnosti výpovede svedka S., obhajobou obžalovaného prednesenou v závere konania prvostupňového súdu, že pokiaľ prevzal peniaze od svedka S., išlo o dlh tohto svedka voči nemu za pneumatiky.

Tejto obhajobe obžalovaného, ktorá je aj jednou z častí jeho odvolacích námietok, neuveril ani najvyšší súd.

Svedok L. S. bol ustanovený za agenta zákona zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ustanovení § 117 Tr. por., ku ktorému došlo potom ako tento svedok 23. marca 2006 oznámil príslušnému orgánu páchanie trestnej činnosti obžalovaným. Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že nešlo o vyprovokovanie trestnej činnosti obžalovaného svedkom agentom. Vykonaný dôkaz, s ktorým sa aj najvyšší súd oboznámil, prehratie zvukovo-obrazového záznamu zo stretnutia svedka, agenta S. s obžalovaným P. dňa 28. júna 2006 to absolútne vylučuje.

Pokiaľ aj niektoré dôkazy, ktoré boli vykonané na návrh obžalovaného, napr. výpoveď svedka P. F., alebo výpoveď svedkyne T. P. naznačovali, že obžalovaný mal mať nejakú

pohľadávku voči svedkovi S. za predané pneumatiky, vylúčené to nie je, že podobný záväzok z minulosti medzi nimi mohol existovať, ale rozhodne peniaze v sume 10 000 Sk, ktoré od tohto svedka prevzal 28. júna 2006, o čom svedčia ďalšie vo veci vykonané dôkazy, podľa obsahu uvedeného obrazovo-zvukového záznamu vôbec nepreberal ako dlh tohto svedka za pneumatiky. Vyjadrenia obžalovaného pri preberaní týchto peňazí to vylučujú. Podrobné detaily v tomto smere uvádzal v napadnutom rozsudku prvostupňový súd. Je z tohto pohľadu aj nelogické tvrdenie obžalovaného a jeho odvolacie námietky, že hneď aj telefonoval svojmu nadriadenému o tejto udalosti. Pokiaľ by malo zodpovedať skutočnosti, že išlo o jeho súkromnú pohľadávku voči svedkovi S. za predané pneumatiky, je nelogické a aj neverohodné, že by túto súkromnú záležitosť oznamoval svojmu nadriadenému.

Nezodpovedá skutočnosti, čo uvádza obžalovaný v odvolaní, že uvedený záznam obsahuje len monológ svedka S.. Z tohto záznamu sú zreteľné reakcie obžalovaného naznačujúce na väzby ku skupine A. a k tomu, že už v minulosti preberal od nich peniaze a aj dôvod odovzdania peňazí svedkom obžalovanému jasne naznačujúci, že ide o úplatok za informácie. Vôbec tam nie sú zaznamenané reakcie obžalovaného, ktoré by čo i len naznačovali, že išlo o vyrovnávanie dlhu svedka S. obžalovanému za pneumatiky. Priebeh rozhovoru obžalovaného a menovaného svedka, ktorý bol zaznamenaný, vôbec nenaznačuje, že by išlo o nejakého duševne chorého svedka a ani priebeh konania neodôvodňoval nutnosť vyšetriť duševný stav tohto svedka.

Výpoveď svedka, agenta, L. S. pritom nebola ojedinelým dôkazom. Obžalovaného usvedčoval aj svedok M. Č., tak ako na to podrobne poukazuje prvostupňový súd. V tej súvislosti treba zdôrazniť, že uvedený svedok Č. i na hlavnom pojednávaní uvádzal také skutočnosti, ktoré sa stali vo februári 2006 medzi obžalovaným a svedkom S., o ktorých by nemohol vypovedať, pokiaľ by bola pravdivá obhajoba obžalovaného, že pri stretnutí so svedkom S. v júni 2006, mu tento vyrovnával dlh za pneumatiky. Ďalšie dôkazy rozobral vo svojom rozhodnutí prvostupňový súd a v celkovom súhrne odôvodňujú jeho skutkový záver.

Ako najvyšší súd zistil, svedkovia S. a Č. boli riadne pred začatím výsluchov poučení, okrem iného aj podľa § 130 ods. 2 Tr. por. a odvolacia námietka obžalovaného v tomto smere nie je opodstatnená. Vypovedali v danom postavení tak, ako je zachytené v zápisniciach o týchto úkonoch a o hlavnom pojednávaní a ide len o dohady obžalovaného, či by

vypovedali rovnako v postavení obvinených. Špeciálny súd hodnotil podľa zákona vykonané dôkazy výsluchom týchto svedkov.

To, že v inej trestnej veci obžalovaného M. P., iný súd, vo vzťahu k inému skutku, neuveril výpovedi svedka S. a Č. a došlo k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby (ide o uvedené rozhodnutie Vojenského obvodového súdu v Prešove), neznamená, že nemožno vo všeobecnosti veriť týmto svedkom. Každý súd hodnotí dôkazy nezávisle a individuálne podľa konkrétnych okolností prípadu, v nadväznosti na iné dôkazy existujúce v tejto konkrétnej veci. Rovnako na záveroch súdu nemení nič ani tvrdenie obžalovaného, že on sa mal podieľať svojou informáciou na tom, že bolo odhalené väčšie množstvo nelegálne držaných zbraní. Správne sa s tým prvostupňový súd vyrovnal, že táto skutočnosť nevyvracia páchanú trestnú činnosť obžalovaného.

Pokiaľ obžalovaný namietal objektívnu nemožnosť spáchania žalovaného skutku, v danej súvislosti sa prvostupňový súd vyrovnal aj s otázkou relevantnosti informácii, ktoré poskytoval obžalovaný uvedenej skupine, či išlo o také, prezradením ktorých sa obžalovaný dopúšťal porušenia povinnosti verejného činiteľa. So záverom prvostupňového súdu sa aj v tomto smere najvyšší súd stotožňuje. Výsluchom svedka Č. bolo preukázané, že sa od obžalovaného dozvedali aj také informácie ako boli nariadované domové prehliadky a pod. Svedok Mgr. J. F. potvrdil, že obžalovaný sa mohol v rámci lustrácie dostať k databáze o osobách alebo mohol získavať informácie aj prostredníctvom operačného strediska. Okrem toho sám robil s podriadenými pravidelné pracovné porady a na tých sa mohol dozvedieť z rozdelenia úloh pre jednotlivých príslušníkov, akú akciu budú zabezpečovať. To, že niektoré informácie od obžalovaného, podľa svedka S., ale vypovedal o tom aj svedok Č., neboli už pre uvedenú skupinu postačujúce, samo osebe neznamená, že by to menilo charakter konania obžalovaného, ktorý aj tie informácie, ktoré mohol mať k dispozícii podľa svedka F., nemohol ako predmet služobnej mlčanlivosti prezrádzať. Správne bolo jeho konanie kvalifikované ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, za okolností podmieňujúcich použitie prísnejšej trestnej sadzby v jednočinnom súbehu so zločinom prijímania úplatku, ktorého sa dopustil ako verejný činiteľ.

Adekvátne konaniu obžalovaného boli mu uložené tresty, ktoré zodpovedajú zásadám pre ich ukládanie a sú primerané zavineniu obžalovaného, jeho pohnútke, jeho osobným

pomerom i možnostiam nápravy.

Niet preto dôvodu rušiť a meniť napadnuté rozhodnutie v žiadnom z jeho výrokov, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 4. júna 2010

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Eva Poláková